

ZORG- en SESPLAN

ZORG- en SESPLAN

Inhoudstafel

1. Vanuit onze visie	p.3
2. Ons zorgbeleid	p.4
• 4 fases van het zorgcontinuüm • Handelingsgericht werken	
3. De rol van ouders	p. 7
4. Praktisch	p.8
• Kindvolgsysteem • leerlingenvolgsysteem • multidisciplinaire overlegmomenten • tussentijdse zorgoverlegmomenten • SES • Taalscreening	
5. Pestactieplan	p.12
6. Zorgvisie op langere termijn	p.12
• Zorg en navorming • Zorg voor leerkrachten • Zorg voor ouders	
7. Gegevens van de zorgcoördinatoren	p.13
• Wie • Taak • Voorbeelden	
8. Bijlages	p.16

1. Vanuit onze visie

*Samen eigentijds, zorgzaam open en warm,
groeien in respect, leezin en katholiek zijn.*

Vanuit deze kernwoorden vertrekt onze visie. We willen een school zijn waarin iedereen zich goed en veilig voelt, zodat iedereen zich optimaal kan ontwikkelen.

Samen is veel leuker dan alleen! Vanuit de leefwereld van de kinderen willen we **eigentijds** aan de slag. Zich goed voelen is de basis voor de verdere ontwikkeling en groei, dus willen we **zorgzaam** zijn. Onze deur staat voor iedereen **open**. We proberen op een **warmer** manier iedereen op zijn eigen tempo en manier te laten **groeien**. We gaan op een **respectvolle** manier met elkaar om. We streven ernaar dat elk kind **zin** krijgt in **leren**. Dit allemaal onder een laagje van de **katholieke** waarden.

Elke leerling in onze school heeft het recht om zich goed te voelen en om maximale ontplooiingskansen te krijgen. Als school trachten wij, via een goed zorgbeleid, een ongelijke beginsituatie zo goed mogelijk op te vangen. Op deze manier willen wij, binnen de grenzen van onze eigen draagkracht, onderwijs realiseren dat maximaal aangepast is aan de noden van elk kind.

In dit proces, wat gedragen wordt door het volledige schoolteam, spelen een aantal actoren een belangrijke rol. De directie, de zorgcoördinator, de klasleerkrachten, de CLB-medewerkers, het leersteuncentra vanuit het buitengewoon onderwijs en diverse externe ondersteunende organisaties zijn de drijfkracht achter deze visie. Niet alleen cognitieve leerproblemen vormen een aandachtspunt, maar ook problemen van motorische, sociale, affectieve en emotionele aard moeten hun plaats krijgen in onze school. Elke leerling telt!

2. Ons zorgbeleid

In onze school neemt het volledige schoolteam de taak van zorgondersteuning op zich. Om een duidelijk beeld te geven van het geheel van afspraken binnen het zorggebeuren, werken wij volgens de 4 fasen van het 'zorgcontinuüm'. Dit overzicht schetst de afbakening van taken en verantwoordelijkheden van diegenen die bij het realiseren van zorg betrokken zijn.

4 fasen van het zorgcontinuüm

Fase 0: brede basiszorg

De klasleerkracht staat in voor de eerste lijnszorg en is de spilfiguur van en eerste verantwoordelijke in het hele zorggebeuren, 'de leerkracht doet er toe!'

Door de dagelijkse omgang met de leerlingen kent hij zijn leerlingen en hun noden het best. Door het creëren van een krachtige leeromgeving kunnen (leer)problemen makkelijker voorkomen worden en kan hij snel ondersteunen waar nodig.

Zo vangt hij als eerste de signalen op en heeft aandacht voor het individuele en het groepsgebeuren in de klas.

Krachtige leeromgevingen zijn leersituaties die sterk uitdagend zijn. Ze bevatten veel doe-activiteiten, probleemsituaties die aangepast zijn aan het niveau van de leerling of leerrijke inhoud. Bij zulke leeromgevingen voelen leerlingen zich maximaal betrokken.

Om onze leeromgeving zo krachtig mogelijk te maken baseren wij ons op de visie van ZILL (zin in leren, zin in leven), het nieuwe leerplan van het Katholieke onderwijs:

We zijn leraren die onvoorwaardelijk geloven in de mogelijkheden van hun leerlingen om zich te ontwikkelen. Vanuit die **optimistische visie** durven we voor elke leerling hoge verwachtingen voorop te stellen. Deze leerambitie moet realistisch en haalbaar zijn, op maat en binnen de mogelijkheden van elke leerling.

Ontwikkeling is een complex gegeven waarbij we rekening houden met factoren zoals de aanleg, de context en de persoonlijkheid van de leerling(en).

Door leerlingen onder te dompelen in betekenisvolle (nieuwe) contexten en hen rijke ervaringen aan te bieden, komen ze vermoede en onvermoede interesses, voorkeuren en talenten op het

spoor. Op die manier brengt leren iets teweeg en draagt het ook bij tot de identiteitsontwikkeling van de leerlingen.

De leerkracht wil aanzetten tot een aanpak die de brede vorming en de harmonische ontwikkeling van alle leerlingen beoogt.

Als klasleerkracht stemmen we ons zo veel mogelijk af op de behoeften van onze leerlingen door breed te kijken en op te volgen, te evalueren en rapporteren, door spontane signalering, door het leerlingendossier bij te houden en door te differentiëren. Differentiëren doen we op verschillende manieren bijvoorbeeld door tempo, soort van taak, homogene of heterogene groepen.

Betrokkenheid van leerlingen en ouders is heel erg belangrijk voor ons. Ouders en school zijn partners in het leren van de leerling. Dat impliceert dat er een krachtige wederzijdse samenwerking is tussen beide partijen. Dat tot stand brengen is een gedeelde verantwoordelijkheid van school en ouders. Ouders kunnen op veel manieren participeren aan of betrokken zijn bij de school van hun kind.

Fase 1: Verhoogde zorg

Wanneer na grondige observatie blijkt dat de brede basiszorg niet volstaat, dient de zorg te worden uitgebreid. De leerkracht kan hierbij terugvallen op een brede waaier van ondersteuning. Hij is in de gelegenheid om tijdens een overleg met zorgco of tijdens de kindbesprekingen passende ondersteuning te verwerven om het kind met zijn specifieke zorgvraag tijdens het lesgebeuren bijkomende ondersteuning te bieden. Doelgerichte oefeningen, contractwerk, takenbord, differentiatie in het curriculum,... zijn hier belangrijk. Ook kunnen de zorgleerkrachten hier een belangrijke rol opnemen.

Fase 2: uitbreiding van zorg

Voor sommige kinderen zullen voorgaande zorgmaatregelen nog niet volstaan. Die kinderen hebben behoefte aan een nog meer gerichte, individuele aanpak. Na een MDO (dit is een overleg waarbij we beroep doen op de expertise van het CLB of andere externen zoals logopedie...) en gesprekken met de ouders kan vanuit een handelingsplan een traject met o.a. sticordimaatregelen opgezet worden, dat bij voorkeur klasintern wordt aangepakt, maar als dat nodig is, buiten de klas wordt verder gezet. Het klasextern ondersteunen kan zinvol zijn wanneer isolatie noodzakelijk is, wanneer de achterstand te groot is, de ondersteuning achteraf meegenomen/geïntegreerd kan worden in de klaspraktijk,

Men spreekt in deze fase van een specifieke aanpak voor een specifiek probleem. Die (onderwijs)problemen kunnen echter ook hun oorsprong vinden in situaties die de school overstijgen. Ze kunnen zich situeren in een moeilijke gezinssituatie, in de gezondheidstoestand van het kind, in eerdere opgedane ervaringen,... Het is hier de taak van de school om zulke problematieken te signaleren. De leerkracht stelt zonodig in samenspraak met de klasexterne zorgverstrekker (zorgcoördinator, CLB, LSC, ... een handelingsplan op waarbij de handelingen die buiten het klasverband verricht worden, nauw aansluiten bij hetgeen er in de klas gebeurt. Dit kan reeds gebeuren tijdens het MDO. Vanuit dit MDO kan men komen tot specifieke

afspraken m.b.t. wat de leerkracht klasintern reeds doet en wat de taak is van de zorgverstrekker. Er wordt regelmatig overlegd i.v.m. vorderingen en eventuele bijsturingen van het handelingsplan o.m. via een tussentijdse overleg- of evaluatiemomenten. Een goede MDO-werking met duidelijke afspraken naar opvolging en evaluatie toe, is hier onontbeerlijk. Er moet immers met verschillende partners aan éénzelfde probleem gewerkt worden.

Fase 3: overstap naar school op maat

Gelukkig vinden leerlingen met leerproblemen meestal voldoende baat bij de leerhulp in de gewone school. Voor een aantal kinderen zullen de 3 voorgaande fases echter ontoereikend zijn omwille van zeer specifieke onderwijsbehoeften. Zelfs in een positief zorgverbredend schoolklimaat en in een krachtige leeromgeving blijven de middelen van een gewone school voor de opvang van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften eerder beperkt. Soms beschikt het team niet over de nodige deskundigheid of middelen om een leerling in zijn ontwikkeling te begeleiden. Indien de moeilijkheden van deze aard zijn, kan er in sommige gevallen beroep gedaan worden op mensen van het ondersteuningsnetwerk. Dit zijn mensen vanuit het buitengewoon onderwijs die de leerkracht en/of het kind extra komen ondersteunen. Zelfs met de medewerking van externe hulpverleners slaagt de school er soms niet in om de leerling efficiënt hulp te bieden. De school zal samen met de ouders en het CLB op zoek gaan naar andere onderwijsoplossingen. De leerling doorverwijzen naar aangepast onderwijs.

Handelingsgericht werken

In ons zorgcontinuüm trachten we de uitgangspunten van het handelingsgericht werken (HGW) toe te passen. Dit doen we op de volgende manier:

Uitgangspunt 1: Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

We richten ons op wat de leerling nodig heeft om een doel te bereiken, zodat het onderwijs- en opvoedingsaanbod beter afgestemd kunnen worden op zijn behoeften.

Vb: Welke aanpak, instructie, opdrachten, materialen, leeractiviteiten, feedback zijn wenselijk bij deze leerling? Wat heeft een positief effect?

Uitgangspunt 2: Afstemming en wisselwerking

Er is voortdurende wisselwerking tussen de leerling en zijn omgeving. Die wederzijdse beïnvloeding vraagt om afstemming.

Vb: Respecteer de verschillen tussen leerkrachten, ouders en leerlingen. Maar daarom steeds een advies op maat en na overleg.

Uitgangspunt 3: De leerkracht doet ertoe

De persoonlijkheid en de vaardigheden van de leerkracht vormen de kern van de hele ontwikkeling van de leerling. De leerkracht maakt het verschil!

Ook de leerkracht wordt ondersteunt door het zorgteam om ook zijn ondersteuningsbehoeften tegemoet te komen.

Uitgangspunt 4: Positieve aspecten

Al te vaak ligt de focus op de problemen, op wat niet goed gaat. HGW gaat uit van het positieve! Een complimentje geven kan wonderen verrichten!

Uitgangspunt 5: Constructieve samenwerking

Leerkrachten, ouders, leerlingen en CLB participeren actief en als partners, elk vanuit hun eigen deskundigheid.

Vb: Neem alle vragen, zorgen en verwachtingen van alle partijen ernstig en respecteer ze.

Uitgangspunt 6: Doelgericht

Van elke handeling en elke stap wordt bekeken in welke mate die nodig en nuttig is in functie van het afgesproken doel.

Vb: Bepaal waar je naartoe wilt.

Uitgangspunt 7: Systematisch en transparant

Eerst denken, dan doen is de rode draad doorheen HGW. Welke tips kunnen ons bij dit uitgangspunt helpen?

Vb: Wees nauwkeurig en volledig in het verzamelen van relevante informatie. Dat verhoogt de kans op een goed advies.

Transparant: Iedereen kent, begrijpt en gebruikt de afgesproken werkwijze.

3. De rol van ouders

Binnen het zorgcontinuüm bekleden de ouders, op alle niveaus, een belangrijke plaats. Het is immers hun kind dat tijdelijk overgedragen wordt aan de zorg van onze school. Wij zien ouders als belangrijke informanten (constructief samenwerken). Ze kunnen namelijk als geen ander nuttige info verschaffen over hun kind, over hun eigen draagkracht en dat van hun gezin, hun pedagogische mogelijkheden, de opvoedingssituatie en de houding t.o.v. de school. Ze kunnen ondersteunend werken en het slagen van de aanpak daarmee vergroten. Zowel ouders als school dragen hier verantwoordelijkheid. Als school houden we de ouders op de hoogte van de manier waarop wij hun kind onderwijzen en hulp bieden bij het onderwijzen en bij de opvoeding. Wij informeren hen op welke wijze we omgaan met de specifieke zorgvraag, o.m. via het infoblad na het MDO (zie bijlage 1). Van de ouders wordt verwacht dat zij actief meewerken als hun bijdrage noodzakelijk is om onderwijs- en opvoedingsproblemen van hun kind effectief aan te pakken. Alleen wanneer alle partners binnen dit proces hun volledige verantwoordelijkheid opnemen, kan een efficiënte aanpak van de zorgvraag gerealiseerd worden.

4. Praktisch

In elke school zijn er kinderen die extra aandacht vragen, om welke reden dan ook. Deze kinderen stellen de school voor de uitdaging om te differentiëren, dit wil zeggen het aanbod van de school aanpassen aan de noden en mogelijkheden van de kinderen en niet omgekeerd.

Als school denken we na over:

- de doelstellingen die we met het ene kind wel en met het andere kind niet kunnen bereiken
- de instructiewijze
- aangepaste materialen die we nodig hebben
- de manier van evalueren

Kortom, we denken na over de manier waarop de afstemming tussen wat de kinderen nodig hebben en wat we als school kunnen bieden, zo optimaal mogelijk kan worden gemaakt. Het is daarom belangrijk dat we de ontwikkeling van de individuele leerling of de leerlingengroep opvolgen. We gaan met andere woorden na wat een kind kan en hoever het kan geraken. Om zicht te krijgen op dit ontwikkelingsproces gebruiken wij een digitaal kind- of leerlingvolgsysteem, nl Questi. Het leerlingvolgsysteem is voor het team een hulpmiddel om het zorgbeleid vorm te geven. Op die manier kunnen we sneller kinderen opsporen die extra zorg of onderwijs op maat nodig hebben. Vanaf de kleuterklassen wordt er gestart met observatieformulieren.

Het kindvolgsysteem (KVS)

Het observatieformulier onderscheidt zich van het leerlingvolgsysteem omdat het zich in de eerste plaats richt op het ontwikkelingsproces van het kind. Aandacht gaat uit naar het welbevinden van een kind (de mate waarin het kind zich goed voelt in de klas en op school) en de betrokkenheid (de mate waarmee ze gedreven en geconcentreerd met klasactiviteiten omgaan) en de groei van hun competenties (inzichten en vaardigheden waarover de kleuter beschikt).

De kleuterleidsters gaan dit na door middel van gerichte observaties en klasscreenings.

Waarom observeren?

- * Breed beeld te verkrijgen
- * Focus te bepalen
- * bekijken waar de noden liggen
- * Tijdens de maand september wordt er breed geobserveerd, om zo een duidelijk beeld van de klas te krijgen. Dit wordt genoteerd op een vooropgesteld document. Op basis van deze observaties gaan de leerkrachten bekijken waar de noden van de klas liggen. Hiervoor worden er doelen geselecteerd voor de hele klasgroep. De klasleerkracht gaat ook diepgaander observeren. Er wordt een doel uitgekozen om met een klein groepje kinderen aan te werken, waarbij er nog tekorten en noden zijn. Dit alles wordt zorgvuldig bijgehouden op een observatielijst om zo een duidelijk beeld te krijgen van elke leerling en zo te ontdekken waar er nog tekorten zijn.

Het leerlingvolgsysteem (LVS)

Vanaf de lagere school spreken we van een leerlingvolgsysteem. We blijven aandacht hebben voor welbevinden, betrokkenheid, aandacht en motivatie. Hiervoor organiseren we minimaal 1 kindcontact waarbij de leerkracht een individueel gesprek heeft met elk kind.

Daarnaast worden eveneens resultaten opgenomen van genormeerde en gestandaardiseerde toetsen. Het is een instrument – meer nog – een werkwijze voor de lagere school dat zich richt op de leerstof van spellen, lezen en wiskunde. Het schoolteam beschikt zo over objectieve en genormeerde schoolse meetinstrumenten die ons in staat stellen om alle leerlingen systematisch en periodiek te evalueren en om hen te volgen over een lange onderwijsperiode.

Concreet:

In onze school worden per schooljaar - op 3 vaste meetmomenten - toetsen voor spelling, lezen en wiskunde afgenomen. Men gaat na in hoeverre leerlingen de leerstof op gebied van spelling, lezen en wiskunde beheersen die reeds gekend zou moeten zijn. De leerlingen zouden op basis van wat ze leren in de klas in staat moeten zijn om deze toetsen tot een goed einde te volbrengen.

Als de toetsen verbeterd zijn kunnen de resultaten omgezet worden in scores van A tot E en kunnen de resultaten worden geanalyseerd:

- Leerlingen die scores van A tot C behalen, scoren van zeer goed tot voldoende. Echter opvallende dalingen of stijgingen (binnen deze scores) vormen uiteraard een signaal voor de school.
- Leerlingen die een D-score behalen, scoren zwakker en zitten in een risicozone.
- Leerlingen die een E-zone behalen, zitten in de gevarenzone.

Aan deze laatste groep van leerlingen moet zeker extra aandacht besteed worden. Leerlingen met leerproblemen worden regelmatig gesignaleerd en de grootte van de achterstand wordt vastgesteld. Maar ook opvallende stijgingen of dalingen vormen voor de school een duidelijk signaal dat van naderbij moet bekeken/geanalyseerd worden.

Naast observaties, toetsresultaten, screenings, verslagen, etc. rapporteren wij ook contacten, gesprekken met ouders en/of externe diensten. Daarnaast nemen we 2 keer per jaar ook een sociogram af bij de kinderen. Op die manier brengen we de onderlinge relaties binnen de klas in kaart. Van hieruit kunnen indien dit nodig is aan de slag gaan met de ganse klasgroep (bv klassfeer) of met een groepje leerlingen. Wanneer er ergens sprake is van pesten, dan treedt het pestactieplan in voegen.

Kortom alle nuttige informatie die ons kan helpen om een leerling zo goed mogelijk te volgen in zijn/haar ontwikkelingsproces nemen wij op in het LVS en dit alles in het belang van het kind en zijn of haar hulpvraag. De school is niet enkel attent voor leerlingen uit de lagere scores, ook de leerlingen uit de andere scores kunnen besproken worden indien dit nodig is, bv. hoogbegaafdheid, dyslexie, ...

De nodige gegevens i.v.m. observaties, klas- en LVS-resultaten, problemen, oudercontacten, ... worden eveneens genoteerd in het digitale leerlingendossier.

(multidisciplinaire) overlegmomenten

Elke 6 weken is er een overleg gepland tussen de leerkracht en de zorgcoördinator. Tijdens dit overleg worden de kinderen van de klas overlopen. De kinderen worden besproken op vlak van het socio-emotionele, cognitief, resultaten en observaties van de klas en LVS-testen,...

Daarnaast is dat ook het moment waarop de evolutie en gemaakte afspraken tijdens voorgaande overlegmomenten worden nagegaan en indien nodig worden bijgestuurd.

Leerlingen die om één of andere reden uitvallen op een bepaald gebied of die extra zorg nodig hebben, worden besproken op een MDO. Een MDO of multidisciplinair overleg is een overleg waar zorgcoördinator, klasleerkracht, CLB en directie aanwezig zijn. Tijdens zo'n overleg wordt er besproken hoe men het kind optimale zorg kan geven. Deze zorg kan variëren van verdere zorgbegeleiding (preventief), individuele begeleiding (bv. remediëren, sticordimaatregelen,) tot hulp van externe diensten (bv. logo, kiné, OSN...).

Om de 14 dagen wordt er een MDO georganiseerd, om zo kort mogelijk op de bal te spelen. Ter voorbereiding van zo'n MDO stelt de leerkracht een MDO-voorbereidingsfiche (zie bijlage 2) op per te bespreken kind via het online zorgplatform Questi. Op die manier kan elke betrokken partij het MDO voorbereiden. Tijdens het overleg worden afspraken, acties, doelstellingen, ... aangevuld in het handelingsplan.

Tussentijdse zorgoverlegmomenten

Het is noodzakelijk voor een team om geregeld overleg te plegen. Zo voorzien directie en zorgcoördinator(en) op regelmatige basis een zorgoverlegmoment teneinde de lopende zaken op te volgen, te bespreken en eventueel preventieve maatregelen te nemen.

SES-lestijden

Wat is nu het verschil tussen SES-uren en zorg-uren?

Als 70 kinderen dagelijks 7 km fietsen van en naar school, gaat ZORG vooral over het observeren, onderhouden en herstellen van de fietsen van die 70 kinderen en van hun individuele fietsvaardigheden (en gedrag).

SES daarentegen gaat over het onderhouden en herstellen van de weg waarover ze moeten. Met SES proberen we ervoor te zorgen dat we een aantal basismechanismen (die voor sommige groepen nu nadelig uitpakken) wegwerken, zodat ze in hun ZORG voor individuele leerlingen niet jaar na jaar tegen dezelfde fundamentele problemen blijven aanlopen.

Met SES zorgen we ervoor dat de kraan niet blijft lekken terwijl we driftig aan het dweilen zijn.... In een duurzame, rechtvaardige, effectieve school liggen SES en ZORG dus sterk in mekaars verlengde. Beiden zijn broodnodig, vandaar ons geïntegreerde zorg- en SESbeleid.

Onze school ontvangt een beperkt aantal SES-lestijden. De aanwending gebeurt met name op niveau van preventie en remediëring. Waar mogelijk worden hiermee extra zorguren gecreëerd

om de nodige zorgondersteuning te kunnen bieden en waar nodig worden de uren gebruikt om grotere groepen (deeltijds) op te splitsen, waardoor kinderen de nodige aandacht en ondersteuning kunnen krijgen.

De leerlingenaantallen in de lagere school hebben een vervelende grootte per leeftijd, waardoor het aantal te groot is voor één klas en te weinig voor 2 fulltime klassen. De SES-lestijden in de lagere school worden op zo'n manier aangewend dat we samen met het gewone lestijdenpakket er voor zorgen dat we in grotere klassen teamteaching hanteren. Hierbij is het driesporenbeleid een erg belangrijke factor. Door deze samenwerkingsvorm kan er meer geobserveerd worden, kunnen leerlingen meer op maat geholpen worden, bevordert de zelfstandigheid van de kinderen, ... M.a.w. ondanks de groepsgrootte kunnen de leerkrachten toch de noodzakelijke zorgmaatregelen uitwerken. Als eerste verantwoordelijke in het zorgverhaal, kan de klasleerkracht dan ook blijvend inzetten op een brede basiszorg.

Taalscreening

De school neemt de koalatest (taalscreening) vanaf 5 jaar af af in de periode van 10 oktober tot en met 30 november.

Op basis van de resultaten van deze test zullen leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen een actief taalintegratietraject Nederlands moeten volgen. Dit kan door een taalbad of een volwaardig alternatief dat dezelfde resultaten bereikt.

Ook voor leerlingen die in de loop van het lager onderwijs instromen en het Nederlands onvoldoende beheersen om de lessen te kunnen volgen, kan de school beslissen dat zij een taalintegratietraject moeten volgen.

Taalintegratietraject

Op basis van de taalscreening kan de school vaststellen dat:

- Je kind geen enkel probleem heeft voor Nederlands
- Je kind voor een of meer onderdelen van het leergebied Nederlands een taaltraject nodig heeft
- Je kind in bepaalde onderdelen juist zeer sterk is en extra uitdagende activiteiten kan gebruiken

Als uit de screening blijkt dat je kind nood heeft aan een aangepast taalintegratietraject om het bij te werken voor bepaalde taalonderdelen, of juist om het een extra uitdaging te bieden op taalvlak, moet de school dat aanbieden. De school beslist vrij hoe ze het taalintegratietraject invult en welke maatregelen ze inzet.

Als onderdeel van het taalintegratietraject kan de school een taalbad organiseren.

Je mag niet weigeren om je kind een taalintegratietraject te laten volgen.

5. Pestactieplan

Omdat onze school ook oog heeft voor het welbevinden nemen we 2x per jaar een sociogram af, waarvan de resultaten worden besproken met klasleerkracht- zorgcoördinator –directie.

Eventuele acties kunnen uit deze bespreking volgen.

Ondertussen werkten we ook een pestactieplan uit. De afspraken hierrond werden opgenomen in de bundel “Pestactieplan”. Dit plan werd ook voorgesteld aan de ouders tijdens een vergadering van de ouderraad.

6. Zorgvisie op langere termijn

Het creëren van een school die zorgzaam omspringt met haar leerlingen vereist het systematisch invoeren van extra ondersteunende maatregelen, zorgelementen in haar dagelijkse praktijk. Het volstaat niet om problemen enkel op het moment zelf aan te pakken. Preventieve maatregelen nemen, vangnetten voorzien en planmatig tegemoetkomen aan diversiteit, vormen de sleutel tot een goed zorgbeleid op lange termijn (bv. uitbouw van hoekenwerk, takenbord en contractwerk, omgaan met dyslexie, hoogbegaafdheid, HGW, M-decreet, differentiatie in de klas, curriculum differentiatie, kwartiermakers,...).

Zorg en (na)vorming

De termen ‘professionaliseren’ en ‘levenslang leren en innoveren’ zijn voor ons belangrijk in de verdere uitbouw van de zorgzame school.

Er wordt in het nascholingsbeleid ook steeds de nodige aandacht geschonken aan scholingen i.f.v. de zorg in de school. Deze scholingen kunnen worden georganiseerd op het niveau van het team door het inrichten van studiedagen en op het niveau van de leerkrachten door individuele nascholingen. Leden van het zorgteam scholen zich voortdurend bij naar hun eigen professionalisering toe.

Verder is het voor ons belangrijk om het ‘teamgevoel’ verder te vormen zodat uitwisseling en doorstroming van informatie geoptimaliseerd wordt.

Zorg voor leerkrachten

Mensen kunnen pas goed voor anderen zorgen als ze zichzelf goed voelen en over voldoende bagage beschikken om hulp te verlenen. De school heeft dan ook als taak de nodige zorg naar leerkrachten toe te verzekeren. Dit kan op verschillende domeinen.

Leerkrachten de gelegenheid geven om zichzelf, binnen hun interessesfeer, te ontwikkelen en verder te vormen. Zo blijft het dynamische geheel welke een school is ook naar de toekomst verzekerd. ‘Levenslang leren’ moet als een aanvaard en noodzakelijk gegeven worden beschouwd.

Mede door ondersteuning vanuit het zorg/kernteam en de zorgcoördinator moet het welbevinden van leerkrachten kunnen verbeteren. De directie schept voorwaarden om deze visie in de praktijk te kunnen brengen. Voorwaarden kunnen zijn: gelegenheid tot dialoog en overleg, aantrekken van professionelen, vertrouwen in individuen, democratische opstelling, openheid naar initiatieven, het ter beschikking stellen van financiële middelen, Door middel van functioneringsgesprekken tussen leerkracht en directie kunnen individuele accenten gelegd worden en zo wordt er gewerkt aan de ondersteuning van de leerkracht.

Zorg voor ouders

Omdat ouders vandaag de dag steeds nauwer betrokken zijn bij het schoolgebeuren en met de schoolse ontwikkeling van hun kind is het noodzakelijk met deze groep nauwe doch duidelijk afgebakende banden te creëren. School en thuissituatie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Goede communicatiekanalen en de informatieverstrekende rol van de school moeten verder worden uitgebouwd. Heel veel ouders kunnen extra ondersteuning hard gebruiken om hun kinderen een degelijke opvoeding en ondersteuning te bieden. Informatiesessies over diverse onderwerpen kunnen voor ouders enerzijds verrijkend/ondersteunend werken en maar anderzijds ook drempelverlagend.

Openheid in communicatie en transparantie in de acties van de school zijn erg belangrijk. Zo kunnen ouders worden betrokken bij de uitwerking van de handelingsplannen en kunnen er duidelijke afspraken worden gemaakt, o.m. via infoblad na MDO.

Betrokkenheid bij het doen en laten van kinderen werkt bevorderend in de opvoeding.

7. Gegevens van de zorgcoördinatoren

Wie

Zorgcoördinator en zorgleerkracht KS + 1ste, 2de en 3de lj: Dorien Beyens

Zorgcoördinator en zorgleerkracht 4de t/m 6de lj: Liesbet Meeuwsen

Hoe zorgcoördinator te bereiken?

- Aanspreekbaar tijdens de schooluren
- Telefonisch: 014/655657 (Dorien Beyens) en 014/656689 (Liesbet)
- via mail: dorien.beyens@denegensprong.kobart.be (Dorien) of liesbet.meeuwsen@denegensprong.kobart.be (Liesbet)

Taak zorgcoördinator

De zorg voor het kind met zijn moeilijkheden staat uiteraard centraal. Daarbij gaat de aandacht niet alleen uit naar moeilijkheden op cognitief vlak, maar ook op sociaal-emotioneel vlak. Elke leerling in onze school heeft het recht om zich goed te voelen en om maximale ontplooiingskansen te krijgen.

Taak zorgcoördinator situeert zich op 3 niveaus:

- Coördineren van de zorg op niveau van de school, scholengemeenschap.
- Het ondersteunen van de leerkrachten.
- Het begeleiden van de leerlingen.

Deze acties op de 3 terreinen worden gerealiseerd door het ganse (zorg)team. De zorgcoördinator neemt, naast de specifieke verantwoordelijkheden, vooral coördinerende taken op zich.

Voorbeelden van acties

Op schoolniveau:

In de communicatie naar ouders toe willen we hen op de hoogte brengen van onze zorginitiatieven. Hiervoor hanteren we het infoblad met mogelijke zorgmaatregelen, dat we telkens na de MDO's bezorgen aan de ouders.

Om de 3 jaar houden we een bevraging bij de ouders. Hierin kunnen ook steeds initiatieven rond zorg opgenomen worden.

Op leerkrachtniveau:

De leerkrachten krijgen de kans om bijscholingen te volgen. De school financiert de onkosten. Er wordt dan wel verwacht dat de leerkracht de opgedane kennis met de collega's deelt (bv tijdens de personeelsvergadering of in een werkgroep).

Er worden door de school pedagogische studiedagen georganiseerd waar bepaalde items, die al dan niet door de leerkrachten zelf voorgesteld werden, aan bod komen.

Het ganse schooljaar door kan op vraag van de leerkracht een MDO georganiseerd worden. Tijdens dit overleg worden de 'zorgleerlingen' besproken. De klasleerkracht is de spilfiguur en neemt de leiding van het gesprek. De zorgcoördinator noteert in het kindvolgsysteem (digitaal dossier: Questi) de afspraken.

Op leerlingenniveau:

De klasleerkracht zorgt ervoor dat elke leerling haalbare taken en opdrachten krijgt (fase 0). Men zorgt voor een doordachte differentiatie binnen het klasgebeuren. Uiteraard kan de klasleerkracht daarbij een beroep doen op de zorgleerkracht en -coördinator (fase 1).

Naar aanleiding van een handelingsplan kan er individuele hulp geboden worden (tijdens afgesproken zorgmomenten) (fase 2). Bv. Curriculumdifferentiatie, sticordi, ...

Indien, na grondige evaluatie en reflectie, de gewenste resultaten niet haalbaar zijn, wordt in overleg met alle betrokken partijen (school, CLB, externe hulp, ouders, kind) een overstap naar een school op maat besproken (fase 3).

8. Bijlagen

Zorgpiramide

Zorgfasen

Fase 0 : brede basiszorg

Zorg geboden aan ieder kind

Aanbod : een krachtige leeromgeving (positief veilig en rijk leerklimaat, betekenisvol leren, rijke ondersteuning en interactie) afgestemd op de behoeften van ieder kind

Wie? KLASTITULARIS / zoco / ondersteuning zorgleerkracht

Communicatie ouders : algemeen georganiseerde oudercontacten, occasionele gesprekken, MDO-brief

Fase 1 : verhoogde zorg

Zorg geboden aan leerlingen met meer specifieke onderwijsbehoeften

Aanbod : remediërende, differentiërende, compenserende en dispenserende maatregelen

Wie? KLASTITULARIS/zoco zorgleerkracht/samenwerking CLB

Communicatie ouders : op vraag georganiseerde oudercontacten, MDO-brief

Fase 2 : Uitbreiding van zorg

Zorg geboden aan leerlingen die bijkomende zorgondersteuning nodig hebben met vermoedens van stoornissen/blijvende leerproblemen

Aanbod : bijkomende ondersteuning/ handelingsgerichte diagnostiek

Wie? KLASTITULARIS/ zoco/ directie/ CLB/ LSC / andere externen

Communicatie ouders : op vraag georganiseerde oudercontacten

Fase 3 : Overstap naar school op maat

Schooloverstijgende zorg

Aanbod : handelingsgerichte diagnostiek/ doorverwijzing school op maat of buitengewoon onderwijs

Wie? KLASTITULARIS / zoco / directie/ CLB

Communicatie ouders : op vraag georganiseerde oudercontacten

Voorbeelden uit onze dagelijkse klaspraktijk

Fase 0 : Brede basiszorg

- De tijd nemen om een kind te leren kennen
- Bevordering technisch lezen via leeskaarten
- Leesprojecten (o.m. leesplezier stimuleren) 1ste, 2de en 3de LJ: samenlezen, leescircuit, vreemde zaken
- Kwartiermakers (leesplezier)
- Voorleesproject voor kleuters thuis
- Opvolgen ontwikkeling van elk kind: KVS/LVS, foutenanalyses
- Prioriteiten stellen i.f.v. individuele of groeps-noden
- Aanbieden van extra materiaal (sterken en zwakken)
- Individuele begeleiding bij de verwerking
- Lessen aanpassen, organisatie herzien, zorgmomenten creëren (contractwerk)
- Begeleiden bij leren leren: lessen en takenschrift, toetswijzers, oefentoetsen, aandacht voor agenda, boekentas, bank
- Sociogram
- Activiteiten organiseren i.v.m. groepssfeer
- Klasinrichting aanpassen
- Boodschappen doorgeven aan turnleerkracht, zwemleerkracht, middagouders
- Voor zieke lln werkpakketjes maken
- Observaties
- Gedifferentieerd huiswerk
- Navormingen
- Collegiaal overleg: collega's, zoco, directie
- BASO-fiches
- Communicatie ouders: infoavond, oudercontacten, heen- en weerschriftje, MDO-brief, rapport
- ...

Fase 1 : Verhoogde zorg

- Extra individuele differentiatie: hoeveelheid, moeilijkheid, compacten
- Individuele hulpmiddelen (inclusief bij toetsen): spellingskaart, maaltafelkaart, ...

- Afsproken sticordimaatregelen: Leesteksten op voorhand meegeven, rekenmachine gebruiken ...
- Ochtendlezen, ochtendrekenen
- Afspraken i.v.m. gedrag en regels
- Brugfiguur Rode Kruis (bv. Huiswerkbegeleiding)
- Specifieke oudercontacten
- ...

Fase 2 : Uitbreiding van zorg

- Curriculumdifferentiatie
- OSN-begeleiding
- Externe hulpverlening: logo, kiné, ...
- Vergaderingen met CLB en externe hulpverleners
- Specifieke oudercontacten
- ...

Fase 3: Overstap naar een school op maat

Betreft

Beste ouder(s),

Om na te kunnen gaan hoe ver onze leerlingen staan in hun ontwikkeling worden de gegevens van klastoetsen, LVS-testen en andere schoolse gegevens geanalyseerd. Daarnaast hebben wij ook oog voor het welbevinden en de betrokkenheid van elke leerling. Al deze informatie wordt verzameld en vervolgens besproken op het MDO. Dit MultiDisciplinair Overleg wordt enkel georganiseerd voor die leerlingen voor wie extra ondersteuning noodzakelijk is. Hierbij zijn zowel de klasleerkracht(en), de zorgcoördinator, de CLB-medewerker(s) en de directeur aanwezig.

Via deze brief willen we u graag informeren over de bespreking van uw zoon of dochter.

Er zijn drie mogelijkheden:

O Wij maken ons geen bijzondere zorgen om uw kind. Hij/zij functioneert goed op school en heeft geen moeite met de leerstof. Vandaar dat uw zoon of dochter ook niet werd besproken op het MDO. Mocht u zich toch om één of andere reden zorgen maken en van mening zijn dat bepaalde zaken niet zo goed lopen, gelieve ons dan een seintje te geven. Zo kunnen we samen op zoek gaan naar een eventuele geschikte aanpak.

O Uw kind zal de komende tijd ondersteuning krijgen (zoals dit mogelijk in het verleden reeds gebeurde). Op de achterzijde van dit blad kan je lezen welke ondersteuning we verder willen zetten of willen opstarten. Het gaat meestal om hulp binnen de klas, hulp via zorgleerkracht of extra oefening thuis.

We gaan ervan uit dat een extra overleg met u als ouder niet noodzakelijk is en dat u via bijgevoegde lijst voldoende geïnformeerd bent. Mochten er toch nog vragen zijn, kunt u natuurlijk steeds contact opnemen met de klasleerkracht.

O We nodigen u graag uit voor een oudercontact zodat we de ondersteuningsmaatregelen grondig kunnen bespreken. Op deze manier willen we u duidelijk informeren over onze maatregelen, eventuele afspraken naar huistaken toe of externe begeleiding. Dit uiteraard alles in samenspraak met u als ouder.

U wordt binnenkort door de klasleerkracht/zorgcoördinator gecontacteerd om een concreet tijdstip af te spreken.

Gelieve deze brief op de achterzijde te ondertekenen en zo spoedig mogelijk terug aan de school te bezorgen.

Namens het zorgteam,

Guy Meulemans,
directie

Dorien Beyens
zorgcoördinator

Klasleerkracht,

Volgende hulp wordt gedurende de komende weken aan uw kind gegeven:

O spelling

- extra oefeningen tijdens het contractwerk
- extra hulp in de klas tijdens de gewone spellingsles of contractwerk door of klasleerkracht
- extra materiaal gebruiken als hulp
- meegeven van materiaal/oefeningen om thuis te oefenen
- differentiatiegroepje (dit is een kleiner groepje waarbij de leerlingen op hun niveau geholpen worden)
-

O lezen

- Leesniveau: AVI.....
- oefenen in een kleiner leesgroepje
- extra leesmateriaal mee naar huis om te oefenen, met opvolging door klas- of zorgleerkracht
- extra materiaal gebruiken als hulp
- mogelijkheid om grotere teksten thuis vooraf door te nemen
- regelmatig thuis luidop lezen
- ochtendlezen
-

O wiskunde

- extra oefeningen tijdens het contractwerk
- extra hulp in de klas tijdens de gewone wiskundeles door klas- of zorgleerkracht
- extra materiaal gebruiken als hulp
- meegeven van materiaal om thuis de parate kennis in te oefenen
- differentiatiegroepje (dit is een kleiner groepje waarbij de leerlingen op hun niveau geholpen worden)
-

O gedrag:

.....
.....

O andere, nl:

.....

O Reactie ouders:

.....
.....

Handtekening ouder(s),

Handtekening leerkracht,

MDO-formulier

VOORBEREIDINGSFICHE MDO

PROBLEEMSTELLING

ONDERWIJSBEHOEFTE STAAN CENTRAAL!

Op welk gebied situeert zich het probleem?

Omschrijf het concreet!

hulpvraag ?

OBSERVATIEGEGEVENS

relevante info i.v.m. gedrag, taal, motoriek, denkontwikkeling,... AFSTEMMING EN WISSELWERKING!

cognitief

sociaal emotioneel

betrokkenheid, welbevinden, sociaal functioneren, werkhouding, concentratie

positieve aspecten

sterke punten, interesses, Wat werkt wel en wanneer?

relevante gegevens uit het dossier

resultaten testen, doorverwijzingen, meldingen,...

REEDS ONDERNOMEN INTERVENTIES OF INFO

Wat werd er reeds ondernomen? Klasintern/-extern, info,... DE LEERKRACHT DOET ERTOE!

klasleerkracht

(info) zorgcoördinator

info ouders

(info) directie

(info) CLB-medewerkers

anderen

LEERRESULTATEN LVS

HANDELINGSPLAN

WERKPUNTEN/DOELSTELLINGEN

Wat willen we aanpakken? Waaraan willen we werken? DOELGERICHT WERKEN

Wat willen we aanpakken? Waaraan willen we werken? (korte en lange termijn)

INTERVENTIES

concrete acties, door wie en wanneer? SYSTEMATISCH EN TRANSPARANT, CONSTRUCTIEF
SAMENWERKEN

Welke interventies? Wie? Tijdstip/periode?

EXTERNE HULP

CLB/ouders/logo/kiné

CLB/ouders/logo/kiné

EVALUATIE

Is het doel bereikt? Wat dient er nog te gebeuren?

Is het doel bereikt? Wat dient er nog te gebeuren?

Toon in klaslijst?

